

Kjære fylkesting

13. mai var det 100 år siden Ola Dahl ble født, mangeårig ordfører i Sel og den første valgte fylkesordføreren i Oppland. Han gjorde seg markert da han var i by'n, om det så var å gripe med askebegeret på tur ut av departementet og frese at «*han skulle faen ikke reise tomhendt derifra*». Beklager for den uparlamentariske ordbruken, men akkurat dette eksempelet mener jeg skal være til inspirasjon for vårt arbeid framover.

Jeg er utrolig stolt av Innlandet, og jeg mener det gror godt. Vi får til mye hvis vi samarbeider, på tvers av siloer, bransjer, partier og geografi, har godt humør og konsentrerer oss om det vi kan gjøre noe med. Så skal vi sjølsagt utfordre nasjonale myndigheter på at vi kan få til enda mer dersom de er med på laget.

Sammen med Innovasjon Norge og Statsforvalteren har vi brukt det siste halvåret på å reise rundt i fylket for å snakke med over 180 bedrifter. Tirsdag 6. juni lanserte vi Innlandsporteføljen for 150 framømte på Atlungstad Brenneri, i forbindelse med at fylkesutvalget hadde lagt vårt møte dit. Da ble det lansert 14 prosjekter, herunder 12 konkrete huber, i alle deler av Innlandet fylke. Fagfolkene mener det er potensial for 5400 nye arbeidsplasser og økt verdiskaping på over 15 milliarder kroner. Disse prosjektene utgjør Innlandsporteføljen nå, og det er rom for at flere kan komme til.

Og det skjer jo allerede konkrete ting. Vi har jobba målretta for å ta en nasjonal posisjon innenfor bioøkonomien, og for et par uker siden åpnet klima- og miljøministeren og landbruksministeren den nasjonale satsingen Bionova i Mjøstårnet. Det er en konkret anerkjennelse av at våre kompetansemiljøer er viktige for at Norge skal lykkes med overgangen til en sirkulær økonomi. For det er mange som snakker om det grønne skiftet, men i Innlandet gjør vi det i praksis.

Og vi har i tråd med ambisjonene i Innlandsstrategien jobbet fram tre nye regionale planer, for klima, energi og miljø, samfunnsikkerhet og det inkluderende Innlandet.

I februar vedtok vi planen for det inkluderende Innlandet. Jeg er stolt av at det første vi tok tak i var mennesker som havner utenfor fellesskapet – som ikke er i utdanning eller jobb. Vi har mange verktøy i redskapskassa, men her er det ekstra viktig å bruke regional plan, fordi det handler om å samarbeide med alle gode krefter.

Og apropos inkludering, nå i juni er det Pride-feiring, og jeg blir nedslått når jeg ser at Redd Barna si markering i Bergen måtte avlyses etter hatmeldinger, en barneskole i Vadsø sendte barna hjem og stengte skolen grunnet trusler, og flere plasser i Norge brennes regnbueflagg. Alt dette skjer i kjølvannet av fjorårets terrorangrep i Oslo, som endte med to drepte og mange skadde. Det er fortsatt en lang veg å gå, og jeg må bare få si at dersom du blir provosert når du ser et regnbueflagg eller ei Pride-markering, da er det du som har et problem som må jobbes med, ikke vi homofile. Folkevalgte som oss har et ansvar, for å støtte opp om grupper som opplever trusler

og diskriminering, og si klart ifra om at det ikke er greit, uansett om det er rasisme, homohat, samehets eller diskriminering av mennesker med funksjonsnedsettelse.

Nå i dette fylkestinget vedtar vi de to siste planene, og fullfører jobben vi startet på. Vi traff godt. Det er noen ting alle er opptatt av nå, og det er det krig, kraft og klima. Det var framsynt at det var disse tre planene vi bestemte oss for å lage, før pandemi, før krig i Europa, før strømkriser og dyrtid. Men når verden er som den er, så er det ikke dumt at vi har jobba mye med dette, parallelt med forsvarskommisjonen og totalberedskapskommisjonen, begge ledet av stødige karer fra Innlandet. Disse rapportene må gå hånd i hånd med våre regionale planer i den videre oppfølgingen.

Kjære fylkesting, jeg må bruke anledningen til å oppfordre til at vi ikke skusler bort muligheten for investeringer i sykehusstrukturen vår. Det er nok utredninger nå. Det var på høy tid med et vedtak, og derfor var det en gledens dag da statsminister, finansminister og helse- og omsorgsminister kom til Moelv forrige uke og meddelte at Mjøssykehuset skal bygges. En avklaring på struktur, betyr at ny luftambulansbase, som vi har jobbet for lenge, kan etableres i Elverum. Det samme med et fagmiljø og utdanning innen fysioterapi, en konkret nyhet som er svært gledelig for Innlandet. Jeg mener at det nå ligger til rette for å etablere medisintutdanning i Innlandet, i tråd med fylkestingets vedtak. Investeringene betyr spennende muligheter for næringslivet, og kollektivtilbudet som binder Mjøsbyen og fylket sammen må også få et løft.

Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol gjennomførte foretaksmøte i går, og nå ligger det godt til rette for at Mjøssykehuset blir realisert. Som Jonas Gahr Støre sa, når Norge bygger nytt sykehus, da blir det Europas mest moderne sykehus. Dette betyr investeringer for mange milliarder, for å utvikle spesialisthelsetjenesten med tipp topp utstyr til det beste for pasientene. Det er det grunn til å feire!

INNLANDET skal stå med store bokstaver i bevisstheten til våre fremste folkevalgte på Stortinget og i regjering. Og nå som Innlandet er samla er vi desto vanskeligere å overse. For å få gjennomslag er det viktig at Innlandet blir mer synlige nasjonalt og at det som er viktig for oss er på den politiske agendaen.

Vi må jobbe systematisk for å øke kunnskapen om fylket vårt, og jeg mener vi er i gang. Samarbeid er avgjørende viktig, og vi har derfor etablert regionalt partnerskap for å samkjøre regionale aktører og sørge for at vi snakker med ei felles stemme. Vi har satt fylket vårt på kartet med *Agenda Innlandet*, som trekker Norges fremste politikere og maktpersoner hit til oss. I år samlet vi 600 deltakere i fjellhallen på Gjøvik, der vi delte ut Innlandsprisen til Høgskolesenteret i Kongsvinger, hørte om rekordinvesteringer på Nammo, hadde sofasamtale med ungdomspolitikere fra Innlandet, lyttet til refleksjoner fra Sigbjørn og Trygve, to finansministre fra Innlandet, og mye mer. 24. januar 2024 samles Agenda Innlandet i Elverum, planleggingen er godt i gang, og det ryktes at statsministeren har datoen i kalenderen.

Nå i vår la fylkesutvalget et møte til hovedstaden, det gjorde vi for å komme i kontakt med sentrale beslutningstakere. Det mener jeg bør bli en årlig tradisjon, fordi vi kom i dialog med sentrale beslutningstakere på en veldig god måte. Jeg mener også at

regjeringa fortjener ros for at de stilte opp med så mange, og en særlig takk til statssekretær Kjersti Bjørnstad som hjalp oss med planleggingen.

Vi var tydelige på at vi krever et mer rettferdig inntektssystem i møte med kommunal- og distriktsminister Gjelsvik og statssekretær Narud, og her har vi fått gjennomslag i det endelige forslaget som kom fra regjeringa. Her må vi kunne klappe oss selv på skuldra, og være fornøyd med at Innlandet er det fylket som kommer best ut.

Vi møtte statssekretær i samferdselsdepartementet og ga tydelig beskjed om behov for ei real satsing på fylkesveg, og det løfter vi også helt øverst i vårt innspill til ny Nasjonalt transportplan. Et hovedargument er at vi ser at trafikkulykkene øker. Desto viktigere er trafikksikkerhetsarbeidet, og da er det gledelig at fylkestingets ønske om å bli sertifisert som *Trafikksikker fylkeskommune* nå er fulgt opp. I 2018 ble Oppland fylkeskommune sertifisert som landets første, og i går var Trygg trafikk i ledergruppa til fylkeskommunedirektøren, og meddelte at nå er Innlandet fylkeskommune det samme. Gratulerer til oss alle sammen, bra jobba!

Med SD tok vi også opp kollektivtrafikk i distriktene, og ikke minst Tretten bru, der det økonomiske oppgjøret fortsatt er en uavklart sak, men vi tar ansvar for at det blir ny bru etter den tragiske hendelsen for snart ett år siden. Vi har også tatt ansvar for at nå åpner midlertidig bru på Tretten i slutten av juni, slik at lokalsamfunnet forenes.

Vi tok opp kraftsituasjonen og industrifylket Innlandets strømbehov med politisk ledelse i Olje- og energidepartementet. Her har vi gjort viktige vedtak for å samle innsatsen i Innlandet, startet arbeidet med et Energiforum Innlandet, og vi følger opp det nasjonale Kraftløftet sammen med LO og NHO. Vi er eier i et slagkraftig selskap, Eidsiva Energi, som har fått enda mer muskler etter fusjonen og går nå svært godt.

Vi møtte Kunnskapsdepartementet og snakka om vårt arbeid med å utvikle nye opplæringsmodeller i et spredtbygd distriktsfylke, strukturgjennomgangen vi har startet opp og vår ambisjon for et Nasjonalt yrkesfagsenter. Her bør det også skje ting i neste periode, og vi i dette fylkestinget har i alle fall gjort det vi kan for å få fram et godt kunnskapsgrunnlag og forsøkt å etablere en felles virkelighetsforståelse.

Fylkesutvalget møtte Musikk i Innlandet, og jeg deltok etterpå i møte med kultur- og likestillingsministeren om denne satsinga. Der fikk vi ros for at et samla Innlandet, på tvers av partier og geografi, har vært tydelige på at dette er vår fremste kultursatsing.

Vi inviterte også med Innlandsbenken og samla laget for å snakke om de viktige slagene som står framover, og at vi må være samstemte for å vinne fram. Og vi har bevist at Innlandet kan mobilisere når det er alvor: Som da Miljødirektoratet rett før jul kom med sjokkbeskjeden om at de plutselig satte på håndbrekket for den nært forestående E6-utbygginga forbi Lillehammer. Takk til regjeringa for konstruktivt samarbeid, og for at de skar gjennom og sørget for at det blir ny veg. Det var en klok beslutning for folk, fugl og fisk, og viktig for næringsliv og trafikk nord-sør i landet vårt.

Vi i Innlandet står ikke med lua i hånda. Det er ingen grunn til å gjenta det til det oppfattes som en sannhet. Vi har alle muligheter til å lykkes. Eventyrlige muligheter! Og *det* er ikke noe ullent som skal skje. Det er noe som allerede skjer!

Den første fylkestingsperioden i Innlandet er ved veggens ende. Det har vært en periode preget av sammenslåingsprosessen og harmonisering, av pandemien, nedstenging og Teams, og av at spørsmålet om deling kom opp og endte med både brei høring, digital folkeavstemning og spørreundersøkelse blant de ansatte. Og vi pusser nå opp fylkeshusene for ei ny tid, så det har vært litt unntakstilstand for både politikk og administrasjon. Men Innlandet består, og det tror jeg kommer til å stå seg godt.

Men jeg tror det som særlig kommer til å prege historiebøkene fra disse fire årene, vil være oppblussingen av krig i Europa, ustabilitet og en verden som rustet opp etter mange år med nedrusting. Det kommer til å fortsette å prege Innlandet, ikke bare på grunn av investeringer i Nammo og forsvaret, men ikke minst fordi det kommer flere flyktninger hit, på flukt fra krig og konflikt. Det håper jeg fylkeskommunen kan sette enda høyere på agendaen. Vi har fått økt ansvar for integrering, og i tillegg går det inn i både opplæring, tannhelse, kultur og kollektivtrafikk som vi har ansvar for.

La meg avslutte med å bli litt personlig. Hele mitt voksne liv har jeg hatt et nært og kjært forhold til fylkeskommunen. Allerede i konfirmasjonsalder ble jeg valgt inn i Ungdommens fylkesting. Så det er ikke feil å si at jeg sprang rundt i fylkeshusets ganger allerede som 15-åring. Det er jo ikke normalt...

Det var Siv og Berit som fulgte opp UFT den gang, og dere fostret opp en skikkelig fylkeskommune-nerd. Jeg ble valgt inn på fylkestinget som 19-åring. Da var det rett fra russedressen til tykke konvolutter med sakspapirer (for det var fortsatt det!). En særlig takk til dere som har vært tettest på oss politikere, både ledergruppa, politisk sekretariat og andre som har bidratt til at hverdagen har gått i hop.

Og jeg vil takke Tron. Jeg har ved flere anledninger sagt at Innlandet fylkeskommune har Rolls Royce-utgaven av en kommunedirektør. Selv om du nok foretrekker å se på deg selv som en slitesterk og robust Toyota. Det har vært både givende og trygt å være fylkesordfører med deg som nærmeste støttespiller og klok byråkrat.

Og fylkestinget har vært en veldig fin arena for å leve ut det politiske engasjementet. Fra opplandskollegiet jeg ble valgt inn sammen med i 2007 er det bare Aud og Anne-Marte igjen. Og det er også noen gamle travere på hedmarkssida som har vært med lenge, som Erik, Mari og Per-Gunnar. Det blir jo litt rart å ikke møte dere jevnlig.

Takk til fylkeskommunen. Takk til dere alle for samarbeidet gjennom mange år. Takk til dyktige medarbeidere i administrasjonen for at dere står på for oss dag ut og dag inn, vi politikere blir ikke bedre enn det dere gjør oss. Og takk til fylkestinget for at vi kan ha politiske uenigheter, men fortsatt ha et godt kollegialt forhold. Jeg kommer til å savne dere, men jeg har hørt at det også finnes et liv utenfor fylkeskommunen.

Innlandet
fylkeskommune

Takk for meg!

Even Aleksander Hagen, fylkesordfører

